

svoje mnenje izrekel, ali spada Žumberski okraj in Marijindolska občina k deželi kranjski? — Poslanec Potočnik je napovedal predlog o železnici iz Trsta čez Razdrto na Škofjo Loko itd., da se tako po najkrajši poti Trst združi s severnimi deželami.

Naši dopisi.

Iz Prage 23. sept. — Bralci naši se bodo še spominjali, kak hrup so zagnali nemško judovski listi o koncu meseca junija t. l. zavoljo nekega pretepa v gostilnici v Kuheljskem, češ, da to je začetek „preganjanja Nemcev na Českem.“ Naj bralcem danes po poročilu „Politike“ povem, da enako kakor pri vas na Kranjskem o pretepu na Jančah in lani v Medvodah, so nemčurji gnali strašansko hrup, tako tudi o pretepu v Kuheljskem tukaj. Iz navadnega ravsa pri pijači so hoteli napraviti celó politično bitvo zoper nemški narod na Českem. Upili so, da stol ministra Taaffe a se maja zaradi „Kuchelbada“ in da je celó papež po kuheljski dogodbi tako razburjen bil, da ni hotel dovoliti Slovanom slovanskih cerkvenih obredov, pruski list „National Zeitung“ pa še danes prav resno piše, da je shod ruskega in nemškega cesarja v Dancikem nasledek one strašne vojske, ker reveži Nemci morajo zdaj pomoči iskati na Ruskem. To je taka bedarija, da bi človek ne verjel, da jo more kdo pisati, če bi je tiskane ne bral. Koliko blata, toče in strel se je zavoljo tega na česki narod v dveh mesecih zmetalo, kako so ga črnili pred svetom, se še popisati ne dá. In kaj je bila ta strašanska „bitva v Kuheljskem“! Če sploh kje veljá latinski pregovor: „stokajo goré, pa pride na dan miš“ — je to tukaj. Te dni je bila v Pragi konečna sodnijska obravnava zoper kuheljske hudodelnike, ki je jasno pokazala, da niti lasú ni političnega na vsej zadevi, nego da je čisto navaden ravs bil med vinjenimi pivci v gostilnici. Zatožencev je vseh skup bilo troje, pa ne eden študent, marveč čisto navadni ljudje, kakoršni hodijo ob nedeljah iz mesta na pijačo. Najboljši prič o tem sta policijski komisar in krčmar sam. Hudega se pri tepežu ni nikomur nič posebnega zgodilo; kar so pobili stekla, bi ga bil lahko v klobukovi štuli ven nesel. Zato je šla vsa ta reč pred sodnijo, in nikamor drugam, najmanj pa na politični boben, mesto Praga in česka dežela ne moreta po nji čisto nič prizadeta biti. Se ve, da tudi take tepeže vsak mora obsoditi, grdi so povsod, bodi si na Nemškem, Laškem, Francoskem ali Českem, pa da se kar ves narod, vsa dežela zavoljo njih razupije, to je še grše. Izmed treh zatožencev sta dva obsojena v kazni, eden je za nekrivega spoznan; pravica se je toraj zgodila, poškodovani bodo tudi odškodovani; — kdo pa bo odškodoval česki narod za vse to, kar je moral trpeti od svojih sovražnikov, nemško-judovskih ustavovercev! Res, veliko mora trpeti Slovan, veliko grenkih in nezasluženih požreti od svojih zagrizenih sovražnikov. Za take krivice pa naš Nemeč nima ne jezika ne peresa. Bodi Bogu potoženo!

V Gorici 26. sept. — Duhovnih vaj (od 19. — 23. t. m.) se je udeležilo 60 mašnikov, med njimi — po naključbi — 8 najboljših pevcev. Razen družega zrnja so zanesli zbrani duhovniki na vse štiri vetrove tudi seme pravega cerkvenega petja. Vtisa, ki so jim ga zapustile na pr. koralne (cecilijanske) litanije, ne bodo se iznebili tako hitro. Te litanije — tako pete — v tihi noči (8 $\frac{1}{2}$ ure zvečer) bile so kaj veličanskega. — Delo pa venča še le — konec. Maševali so v petek in sv. obhajilo delili prečastitljivi starček knez-nadžkoti sami. In to je bila njihova „demantna maša“ — to je 60letnica njihovega mašništva. V zaprti cerkvi, pa

vendar sred zastopnikov vse nadškofije — med milim petjem so dostojno obhajali spomin dne 23. septembra 1821., ko so bili v Ljubljani v mašnika posvečeni. Po sv. opravilu je preč. g. prošt dr. Valussi prevzvišenemu jublantu v obednici primerno v lat. jeziku častital; vsi nazoči so voščilu z navdušenim „vivat“ pritrdili. — V soboto so se odpeljali 84letni knez v Gradišče birmavat; danes odidejo od ondod za 2 dni v Hjel, sred oktobra pa v Ločnik, Kormin in Biljano. — Še drugo nenavadno cerkveno slavnost smo imeli včeraj na Kostanjevici pri Franciškanih. Obče priljubljeni O. Jernej Večerina (Hrvat iz Drage blizo Reke) je obhajal 50letnico svojega mašništva in ponovil redovniško zaobljubo. Odlični duhovniki so ga iznenadili sè svojo nazočnostjo pri „zlati maši“ — g. prošt Valussi (bil je naddiakon), monsignora prof. Kocijančič in dr. Zorn. Izmed svetnih veljakov naj imenujem gosp. župana dr. Deperis-a. Pred začetkom pomenljivih in ginljivih obredov je imel gosp. prošt kratek pa sprelep ogovor v italijanskem jeziku. O. Jernej je rojen 27. junija 1807., v mašnika posvečen 25. sept. 1831. Malo da ne ves čas svojega samostanskega življenja je prebil na Kostanjevici in dosegel vse razne častne redovniške službe. (O. Jernej je spovednik našega prevzvišenega knezonadžkofa.) — V saboto 24. t. m. je došel v Gorico blagi g. vitez Schneid-Treuenfeld in stanuje v Villi Windspach pod Kapelo. Bodi bolehnemu rodoljubu milo naše podnebe!

Iz Trsta 26. sept. *) — Znano je, da se boprihodnje leto v spomin petstoletnice, kar se je Trst prostovoljno pridružil Avstriji, napravila velika razstava. Po proračunu bo stala 350.000 do 400.000 gold., ti stroški se bodo pokrili iz državne podpore (40.000 gld.), iz prostovoljnih doneskov (dozdaj je podpisanih okoli 95.000 gold.) in z vstopnino. Bojimo se sicer, da ne bi skušali razstavi dati popolnem laški obraz, a vkljub temu je želeti, naj se je Slovenci iz vseh dežel obilno udeležijo. Pripravljajte se zato obrtniki in kmetovalci uže o pravem času, da boste sebi in domovini na čast pokazali svetu izdelke in pridelke slovenskega uma in dlana! Takrat pa tudi zahtevajte odločno, da se vam na razstavi enakopravnost jezika prisodi. Vršila se bode razstava na južni strani mesta pod sprehajališčem „S. Andrea“, kjer se v razširjenje prostora uže delj časa morje zasipava. Tržaški Slovenci bodemo gotovo z vso vnetostjo patriotizma petstoletnico praznovali z raznimi slovesnostmi.

Tukajšnji deželni zbor se je minolo soboto odprl. O njem poročati ni vredno, ker skušnja v preteklih letih uči, da se v njem vselej mnogo prazne slame mlati, smešnega ropota dela, a (vzlasti za okoličane) malo prida sklene. Beseda četvorice Slovencev je — glas vpijočega v puščavi! Komu ni še v spominu divji hrup in vrišč, katerega je lani v deželni hiši prouzročila edina slovenska beseda „tukaj“? Dva okoličanska okraja sta letos brez poslancev, ker je enega okraja zastopnik dr. Strudthoff (lahon) te dni umrl, zastopnika družega, dr. Bizjaka pa je lahonska večina, z nogami teptajoč vse ustavne pravice in načela, vrgla iz deželne hiše. Ker je bila oseba dr. Bizjakova vzrok, da se je med nekaterimi slovenskimi časniki in tukajšnjimi narodnjaki razvnel strasten prepir, ki se je zdaj raztegnil tudi na druge zadeve, bodi mi dovoljeno, o tej stvari mirno in nepristransko besedo spregovoriti. Ko se je imel spomladi za 5. okoličanski okraj nov poslanec voliti, se je sklical

*) Hvala lepa! Prosimo večkrat kaj.

občni zbor društva „Edinost“ in potem še volilna zbor na Opčinah in v Bazovici. O teh prilikah in uže poprej se je ponujala kandidatura raznim narodnjakom (tudi g. Malalanu), a nikdo — nikdo je ni hotel sprejeti. Še le potem se je mislilo na dr. Bizjaka, katerega so torej enoglasno imenovali ter po časniku „Edinost“ kmalu potem proglasili kandidata. Od onega občnega zbora do volitve je preteklo 20 dni, in glejte, ta krat ni se oglasil noben tržašk narodnjak zoper g. Bizjaka, nobeden ni privatno ni javno po časnikih društva „Edinost“ in volilcev svaril pred njim, češ, da ima kako marogo na sebi. In tudi pozneje, ko je bil omenjeni gospod 8. maja z ogromno večino izvoljen, je vse molčalo — dotlé, ko se je večini mestnega zbora izljubilo, po nevslišanem ostracizmu zoper predlog dotičnega odbora dr. Bizjaka volitev anulirati. Samo par nazočih Slovencev se je vzdignilo za njegovo podrditev. In še le zdaj so nekateri tukajšnji „narodnjaki“ (da se Bog usmili!) zadeli na „dlako v jajci“; dva slovenska časnika sta priobčila iz Trsta strastne osobne napade na nj, in sta zgrabila tudi društvo „Edinost“, zakaj ga je volilcem „usililo“! Vprašamo, ali se sme tako početje imenovati rodoljubno, se li more odobravati? Čemu „malkontenti“, ako jim je za čast Slovenije v resnici mar, niso govorili o pravem času? Zakaj je med tukajšnjo mnogoštevilno slovensko inteligenco tako grozna apatija, kedar gré za narod tudi delati? Kdor svoje dolžnosti proti narodu zanemari, ne gre mu pravica, bodisi zakotno bodisi javno, delajoče rodoljube kritikovati in v njih očesih pezdinje iskati. Ako se v tako važnem mestu, kakor je Trst, vsa bremena na rame 5—6 osob odvalijo, katere zraven tega imajo še za svoje družine skrbeti, ali potem odpustljivo, ali se jim včasih kaka pregreha ali pomota brez slabega namena nameri? Niso li zastran gosp. B. ravnali „bona fide“? Brez dvombe bilo bi vse izostalo, kar se je odsihdob prigodilo, ako ne bi oni kritikarji s svojimi nedostojnimi grajami osebnih nakanov doseči namerjavali. Zato naj bi v enakih razprtijah med narodnjaki uredništva časnikov bolj taktčno postopala!

Iz Notranjskega 24. sept. — Mnogo se je uže po slovenskih listih besedovalo o tem, da naj se ustanovi za vse slovenske učitelje en sam šolski list, kateri naj bi v središču Slovenije — v Ljubljani — izhajal. Naj bode tedaj dovoljeno, da k temu tudi „Novice“ svojo misel povedó. — Res je, da v edinosti je moč in z edinostjo morejo se tudi močni navali nasprotnikovi dobro parirati, in — če je kje edinosti in vzajemnosti potreba, treba je je gotovo pred vsem slovenskemu učitelstvu, katero še nikoli samo med sabo tako razdejano bilo ni, kot je ravno v sedanjem času. To je pa za šolstvo, čast in dobro ime učiteljskega stanu po slovenskih deželah oni strupeni modras, ki zaplodil se je v gnjezdu renegatstva, se ondi dobro odebelil ter z vso strastjo svojega strupa — demoralizacije in korupcije — slovensko učitelstvo slednjič skoraj popolnem spridil in med seboj razdejal. Tej pošasti treba je glavo odsekati in jo popolnem ugonobiti, da se med učitelji zopet do sloge, značajnosti in prave vzajemne delavnosti v prid narodu slovenskemu dospe. V viharnih dnevih preteklih 10 let ostalo je po vseh slovenskih deželah le prav malo učiteljev svojemu narodu in pa svojemu imenitnemu poklicu zvestih in stanovitnih, in ti imeli so in imajo tudi še v Ljubljani svoje ognjišče in svoje glasilo „Tovariša“, kateri je pravim pedagogičnim načelom (Bogu, narodu in državi) zvest ostal, ter od svojega možatega in značajnega takta in prepričanja tudi ob največem viharji ne za las krenil ni. „Slovenski Učitelj“ ob svojem času je zgrešil pravo pot in moral je po malo letih konec vzeti, kar se prigodi slednjič

vsakemu časopisu, kakoršne koli barve, če le lavira in ne hodi prave poti ter ni v ljudskem prepričanju utrjen. — Pozneje oživela sta se še dva slovenska šolska lista: „Popotnik“ v Celji in „Šola“ v Gorici. Ta dva lista imata tudi svoja uradnika in svoja založnika, s katerimi faktorji treba je pred vsem računati. Zato je moja misel ta, naj se o ustanovitvi le enega šolskega lista stvar pri jedru začne razpravljati in ne gloda le samo lupina. K temu potrebno je pred vsem vzajemnega sporazumljenja sedanjih treh urednikov „Tovariša“, „Popotnika“ in „Šole“, pa tudi njihovih založnikov. Ti imajo prvo besedo govoriti; njih naloga je, šolstvu v splošni prid pravo ukreniti. Da smo res slovenski učitelji skupnega glasila potrebni, ne more nobeden zanikavati; ako bi pa to glasilo ne imelo v prave roke priti, bolje je, da ostane priličnejemu času vsa reč še pridržana. S tem pa vendar ne trdim in tudi ne zahtevam, da bi moral novi edini šolski list še leta in leta le „pium desiderium“ ostati, tega nikakor ne, al to želim, da se njegovo upravištvo spretnim, pravim in poštenim rokam izroči. *)

Resnicoljub.

Iz Stare Oselice 20. sept. — Kdor dobrega sveta išče, ga dobi pri „Novicah“, tega smo uže dolgo let prepričani. Zato ga prosimo zdaj o naših mršavih občinskih zadevah. Sedanje županstvo obstoji uže od 4. maja 1878. leta, pa še ni bilo računa občinskega več kakor samo enkrat, a še takrat ni bil popolno sklenjen; občinski nakladi tečejo vedno po prvem primanjkljevi brez ozira, ali morajo vedno taki biti in ali izhaja občina ž njimi ali ne. Tudi izmed odbornikov nihče ne vé, kje je občinska kasa in ali kaj vanjo pride ali ne, koliko je primanjkljeja ali ostanka, in če kdo kaj poprašča ali priganja za kako občinsko reč, je odgovor županov ali pisarjev: „e boste uže pozimi zvedeli, ko bo čas, vsaj se nič ne mudí!“ To odkladanje gre leto za letom in nazadnje ni nikjer nič. To poletje enkrat je občinski pisar po cestah lovil odbornike, da bi prišli k računu, pa enim je en dan napovedal, drugim drugi dan, tako, da nazadnje nikjer nič ni bilo, in računa le še ni! Volitve čas je tudi prišel, a je tudi ni. Žalibog, da naš slavni župan ne zna čitati ne slovenski in ne nemški, niti pisati ne; on je dobra duša, pa mora delati, kar mu nemčurski pisar veleva, in plesati, kakor mu on žvižga! Svetujte nam, drage „Novice“, kaj nam je početi? **)

Več občincev.

Novomesto 24. sept. (*Kmetijsko razstavo*) imamo prve dni prihodnjega meseca. Program tej prvi dolenski razstavi je sledeči: Razstava se bode vršila v prostorih prvega narodnega doma „v Novomeški čitalnici“, pričela se bode 2. oktobra in trajala do 4. ok-

*) Ne vidimo pač nikakoršnega razloga, zakaj ne bi skušeni „Tovariš“ v Ljubljani ne ostal vsem slovenskim učiteljem skupno glasilo, ki bode podpiran od vseh strani naše Slovenije, tam vspešneje delati mogel.

Vred.

**) Po tem popisu je Vaša občina res v strašanskem neredu, in potreba je nujna, jej dati oni red, katerega postava od 17. svečena 1866. in pa pozneje izdani zakoni velevajo. Ker na tem mestu nimamo prostora Vam vsega na drobno razkladati, Vam nasvetujemo, kupiti si knjižico, ki Vam bo vse razjasnila, kar morate vedeti. Imenuje se „Nauk slovenskim županom, kako jim delati, kadar opravljajo dolžnosti županstva. Spisal Anton Globočnik, c. kr. okrajni glavar v Postojni. Natisnila in prodajata (po 1. gold.) tiskarja Klein in Kovač v Ljubljani v špitalskih ulicah Nr. 5.“ V tej knjižici najdete vse, kar treba vediti županu, občinskim svetovalcem in odbornikom, da poznajo svoje dolžnosti pa tudi vse svoje pravice. Prvo potem pa je, da se s pritožbo obrnete do sl. deželnega odbora, da on županu ukaže račune položiti, novo volitev razpisati itd.

Vred.

tobra 1881. Dnevni red: V nedeljo 2. oktobra ob 9. zjutraj se bode razstava slovesno otvorila, ob 12. opoldne predavanje in demonstriranje o preiskavah mošta in vina; ob 4. uri popoldne predavanje o trtni uši in demonstriranje dotičnih preparatov. Nadaljevanje demonstriranja o moštnih in vinskih preiskavah. — V ponedeljek 3. oktobra ob 8. zjutraj začetek; ob 12. uri predavanje o kisanji vina in demonstriranje; predavanje o sadjereji; ob 2. uri popoldne tombola na velikem trgu pred mestno hišo. Za dobitke odločil je razstavni odbor kmetijske stroje in posode. Ob 5. zvečer predavanje in demonstriranje; ob 8. zvečer banket v čitalnični restavraciji. — V torek 4. oktobra ob 8. začetek; ob 12. opoldne razdelitev dobitkov. Ob 6. zvečer konec. — Vstopnina 10 kr. Razstavni odbor.

Iz Šent Jerneja na Dolenjskem 19. sept. — Letos bilo je v naši deželi obilo nesreče po požarih. Ne le v naši bližnji okolici (Kostanjevici) je gorelo, temuč tudi po drugih krajih bilo je mnogo požarov. Zato so se od mnogo strani čule prošnje: pomagajte ubogim pogorelcem! Res treba je, da se ljudstvo podučuje in naganja, naj dá svoja poslopja zavarovati, kajti asurance dadó pogorelcem prvo pomoč; zanikarn je vsak gospodar, kdor tega ne stori. Potrebne so pa tudi požarne brambe, da v sili pritekó pogorelcem na pomoč. Pri nas smo uže pred kakimi devetimi leti kupili brizgalnico pri gosp. Samasi v Ljubljani in s tem pokazali, da naši ljudje cenijo pregovor: „pomagaj si sam in Bog ti pomaga“. Pri gasenji je pa tudi treba izurjenih ljudi, da o priliki požara vsak vé kam stopiti, in katero delo pri gasilnici opravljati. Ustanovil se je bil odbor in sestavil si pravila, po katerih je sedaj v življenje stopila požarna naša bramba pod vodstvom g. Franceta Zagorca, sina Jožefa Zagorca, bivšega deželnega poslanca. Sklicali so se možje in mladenči ter nekaterikrat uže urili se v tem poslu. In res pokazali so o priliki požara v Kostanjevici, da vrli naši Šent-Jernejčanje znajo gasilnico rabiti, tako, da so res mnogo pripomogli, da se je veliki ogenj zadušil. Ker pa po prislovcu: „z Bogom začni vsako delo, da bo dober tek imelo“, so tudi naši požarni brambovci sklenili, 19. dne t. m. naprositi gosp. župnika Jan. Vovka, naj bi jim ta dan sv. mašo peli. In zares je bila pri podružni cerkvi Matere Božje v Šmarji slovesna sv. maša s pridigo. V tem govoru so častiti gosp. župnik tehtno razložili četveri ogenj, ki naj ga možje in mladenči gasé po fari, da se ljudstvo ogne časnemu in večnemu ognju. Pri sv. maši pele so se pa tudi primerne pesmi na koru. — Ne smem pa zamolčati, da so se prejšnji dan zbrali vsi požarni brambovci, katerih je sedaj uže okoli 65 mož, v posvetovanje: v katerem jeziku se bode zapovedovalo (komandiralo). Trije ali štirje glasi bili so za to, da bi se v nemškem jeziku zapovedovalo. Gosp. kapitan Zagorec jim je dal prosto glasovati. Ko pa je videl, da jih podpihujejo oni trije, izjavil se je možato, da rajši odstopi, nego da bi v drugem kot v domačem slovenskem jeziku zapovedoval. Obravnava tega predmeta bila je neki zeló viharna. Naš župan, ki se je v ljudski šoli za silo naučil svoje ime po nemško podpisati, udinjal si je za občinskega tajnika nekega gosp. Štubelna iz Radeč, ki je tukaj kot dacar nastavljen in hudo nemškutari, izjavil se je neki, da bo srenja sklicala nove ude pod nemško komando, katera je vse bolj „nobel“ itd. Al velika večina vrlih naših domačinov ni se dala strahovati od presmešnih nemčurskih nakán in izbacnila župana pa „barona Bingelmajerja“, ki tudi komaj toliko pisati zna, da prav za silo z nemškimi črkami svoje pravo ime podpiše. In prav so storili domačini, da so ljuliko od pšenice ločili;

kajti, če bi bili imeli one zagrizene nemčurčke vmes, bil bi zmerom prepir in razpor. Sv. Florijan, ki ga pomoči prosimo o sili ognja, gotovo slovenski jezik tako dobro razume, kakor nemški. Naj se nam vendar naš lepi domači jezik ne preganja na domači zemlji! *) Zato vas vrle mladenče domače veselo pozdravljamo ter vam srečo vošimo v blagem delovanji zoper silo ognja! Bog daj, da ne bi imeli preobilo požarov gasiti!

Iz Ljubljane. — Na božjem našem svetu se pač marsikaj prigodí, česar se ni pričakovalo, — vendar se pa tudi zgodí, kar se je prerokovalo. To zadnje velja o prerokovanji ostre zime, ki se nam uže koncem tega meseca napoveduje s 4 in 5 stopinjami gorkote, ki jo imamo te dni zjutraj v Ljubljani. Res, prav neprijetno vreme je nastopilo.

(Poročilo o delitvi konjskih premij na Kranjskem.)

V Ribnici so 3. dne septembra prejeli premije za kobile z žebetí: Josip Erken iz Mlake 40 gold., Andrej Škrabec iz Horvače 25 gold., Matija Sigmund iz Geschwenda 20 gold., Josip Jaklič iz Stare Loke 15 gold., Jurij Mihelič iz Skalovja 15 gold., — Gregor Merhar iz Prigorice in Janez Rus iz Breže sreberno medalijo, Matevž Križman in Janez Podboj, oba iz Ribnice, pa bronasto medalijo, — za mlade breje kobile: Anton Bok iz Breže 30 gold. in Janez Pelc iz Ribnice 20 gold., — za eno in dveletne žebice: Matevž Kramar iz Skalovja 10 gold., Anton Schütz iz Breže 10 gold., Štefan Peterlin iz Velikih Poljan 10 gold., France Levstik iz Velikih Lašič sreberno, Ivan Hočevnar iz Podloga pa bronasto medalijo, —

v Šent-Jerneji so 5. dne t. m. prejeli premije za kobile z žebetí: France Vrtačič iz Pristave 40 gold., Vincenci Smola, grajščak v Grmu 25 gold., Janez Globočnik iz Stare vasi 20 gold., Anton Barborič iz Čadrežev 15 gold., France Eršte iz Nemške vasi sreberno medalijo, Alojzij Košir, župnik iz Šent-Ruperta, in pa Martin Fabijan iz Čadrežev bronasto medalijo. — Za mlade breje kobile: Anton Perjatelj iz Rakovnika 30 gold., gospá Marija Gressel iz Trebnjega 20 gold., Janez Bambič iz Čadrežev bronasto medalijo, — za eno in dveletne žebice: Rajmund Vašič, grajščak iz Škrljevega 15 gold., grof Albin Margheri, grajščak iz Otoča 10 gold., France Fabijan iz Gradiša 10 gold., Janez Vovkov iz Dobrave 10 gold., Vincencij Smola, grajščak v Grmu, in Janez Keršin iz Zgornjega Gradišča sreberno, France Maicelj iz Bele cerkve pa bronasto medalijo, —

na Vrhnikih so 7. dne t. m. prejeli premije za kobile z žebetí: Anton Jeršan iz Unca 40 gold., Vincencij Ogorelec iz Škofelce 25 gold., Anton Rotar iz Podsmreke 20 gold., Janez Obreza iz Vrhnike 15 gold., Jernej Šušteršič iz Sinjgorice 10 gold., Jernej Jeraj iz Sinjgorice in Josip grof Auersperg, grajščak na Igu, sreberno medalijo, — Franjo Gregurka iz Sinjgorice, Jakob Modic iz Matenje, Janez Rus iz Loga in Lorenc Jereb iz Loga, bronaste medalije. — Za mlade breje kobile: Matevž Strešaj iz Cerknice 30 gold., Janez Gams iz Išeloke 20 gold., Andrej Marinka iz Vnanjih Goric 15 gold., Janez Brudič iz Cerknice sreberno medalijo in Pavel Kušar iz Sinjgorice bronasto medalijo. — Za eno in dveletne žebice: Luka Jerala iz Samotorce 10 gold. in Lorenc Jereb iz Loga 10 gold., —

v Kranji so 12. dne t. m. prejeli premije za kobile z žebetí: Janez Zupan iz Srakovelj 40 gold., Matija Kromač iz Zapóg 25 gold., Janez Krašič iz Gov-

*) To je vendar sramota, da v vsaki borni vasi slovenski se nahaja par ljudi, ki, če tudi nemški ne znajo, tlako delajo Bismarku! Vred.

nika 20 gold., France Mubi iz Spodnje Bele 20 gold., Janez Brejc iz Nove vasi 15 gold., Janez Grajzar iz Vodice sreberno medalijo, Anton Mežnarc, dekan iz Kranja in Janez Šporn iz Vodice bronasto medalijo. — Za mlade breje kobile: Janez Marolt iz Radovne 30 gold., Lorenč Okorn iz Kokrice 20 gold., Andrej Knafel iz Dobropolja 15 gold., Janez Kristan iz Stražiša sreberno medalijo, in Miha Rebolj iz Most bronasto medalijo. — Za eno- in dveletne žebice: Janez Kolman iz Zapuš 10 gold., Boštjan Vrbič iz Most 10 gold., Andrej Bohina iz Zapog 10 gold., Jakob Rozman iz Podreč sreberno, Miha Begel iz Dvorja pa bronasto medalijo.

— Na gimnazijo ljubljansko se je letos oglasilo 731 učencev in izmed teh v prvi razred 201, od katerih so jih pa 44 odvrgli, tako, da jih je ostalo za slovenski oddelek 98, za nemški pa 59. Ko število gimnazistov zmerom narašča, se manjša na realki, kjer imajo v 7 razredih 205 učencev memo 237 lanskega leta. Ker je revščina pri nekaterih velika, jih podpira tudi tako imenovana „študentovska kuhinja“, kjer jih čez 40 dobiva po nekoliko živeža.

— Na gimnazijo ljubljansko prestavljen je profesor Šuklje iz Dunajskega Novomesta, na njegovo mesto pa gre iz Ljubljane prof. Zeehe; tako pride tedaj zopet vsak na tisto mesto, kjer je uže prej služboval. Z nova prišel je na ljubljansko gimnazijo za suplenta g. Pavlin, g. Vehovec imel bode pa poskušnjo leto za profesuro.

— V bogoslovsko semenišče za vodjo je prišel na mesto gosp. kanonika dr. And. Čebaška gosp. dr. Jan. Gogola, častni kanonik in vodja Alojzijevišča. Za vodjo v Alojzijevišče pa pride gosp. prof. Toma Zupan.

— (Semeniško vodstvo) naznanja, da se za gg. bogoslovce šolsko leto prične s 1. oktobrom. Naj torej vsi gg. bogoslovci prihodnjo soboto pridejo v semenišče in se svojim prednikom oglase.

— Šolska knjiga „Geometria“ se zdaj, ko je tiskarna z Dunaja dobila dotične klišeje, pridno tiska.

— Gosp. Josip Staré, gimnazijski profesor v Zagrebu in znani slovenski pisatelj, pride za gimnazijskega ravnatelja v Belovar.

— Prečastiti gosp. V. Lah, zadnji čas kaplan v Naklem, se prve dni prihodnjega meseca podá zopet v Bosno, kjer nastopi svoj misijon.

— Gosp. Franjo Sovan mlajši, ki zdaj v družbi z gosp. dr. Zarnikom in njegovo soprogo potuje po Laškem, je včeraj telegram poslal v Ljubljano z gore Vesuva, 1289 metrov visokega ognjenika, na katerega je zadnja leta bila narejena železnica. Pač malokdo se je dozda peljal po železnici na glasovito goro, ki mnogokrat ogenj iz sebe meče.

— Po telegramu, s katerim so rodoljubi v nedeljo v Središči pri Modrinjakovi slavnosti zbrani odzdravili pozdrav dr. Jan. Bleiweisa, je vklub neugodnemu vremenu bilo mnogo občinstva zbranega in navdušenost bila je velika v spomin zaslužnega pokojnika.

— Iz Levova se nam poroča, da gosp. Fr. Gerbič z veliko pohvalo poje v poljski operi.

— Iz Idrije se nam piše, da bode prihodnjo nedeljo obhajal zlato mašo gosp. Ignacij Eržen, župnik v pokoji, rodom Idrijčan.

— Ravnokar je začela družba kmetijska razpošiljati na velikem papirji tiskane oklice za razstavo in premiranje goveje živine v Kranji, ki naj bi jih županstva nabila na vidnih krajih.

— Gospodičina Ivana Foederl, učiteljica umetljenega vezenja, katera je uže pri nekaterih razstavah bila odlikovana, je zopet pri letošnji obrtni razstavi v Hebu na Češkem za razstavljena svoja in svojih učenk dela prejela medalijo. Ta lična dela so brezplačno na ogled razstavljena v njenim stanovanju na stolnem trgu števil. 8. Naj jih gredó ogledat naše gospé in gospice?

— (Vabilo.) Pouk v petji za gospode in gospodičine v čitalnici se prične 1. oktobra. Za gospode bo pevska šola vsak ponedeljek in vsako sredo ob 8. uri zvečer, — za gospodičine pa vsak četrtek ob 7. uri zvečer. — Pevske vaje za moški zbor so, kakor dosedaj, ob torkih in petkih, vselej točno od 8. do 9. ure. — Kdor hoče pevsko šolo obiskovati ali pa vstopiti v pevski zbor, naj to stori v omenjenih dneh in urah v čitalnični pevski sobi v 1. nadstropji. K obilni udeležbi vabi čitalničin odbor.

Naznanilo dolenjskim vinorejcem.

Gosp. R. Dolenc, vodja Slapenske vino- in sadjerejske šole, pride 4. dne oktobra (prihodnji torek) v Semič, pozneje pa tudi v Črnomelj in Metliko, podučevati v trto-reji in kletarstvu.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Novi državni bankovci po 5 gold. začno se izdajati 1. dne oktobra.

— Po tolikem ugibanju, kaj pomeni shod ruskega in nemškega cesarja v Gedanskem, je zdaj prišla resnica na dan, da vsi pomenki vladarjev so merili na ohranjenje svetnega miru.

Iz Zagreba. — 27. septembra se je pričel sabor hrvatski. Podoba je, da bode hudo vršelo v zbornici, ko pridejo volitve poslancev v pretes. Nekateri škofje so res čudni svétniki, tak je tudi škof kardinal Mihailović, od glave do nog madjarom, ki zdaj takim župnikom, ki so pošteni Hrvatje in so bili od neodvisne narodne stranke (opozicije) za poslance izvoljeni, prepoveduje vstop v zbor, to je, ne dopušča, da bi se jim dal dopust (urlaub) za čas zborovanja. Župniku Zoriču, ki je bil izvoljen za poslanca, vzel je mahoma kaplana, da ne bi mogel iti v zbor. Menda se bodo narodni gospodje zaradi take silovitosti pritožili v Rim.

Iz Trsta. — Minister Conrad izkazal se je zopet prijaznega nam Slovencem s tem, da je odbil opravičeno spomenico našega političnega društva „Edinosti“, v kateri je društvo prosilo, naj se vpelje slovensčina v srednjih šolah od razreda do razreda. To je ista rešitev za Trst, kakor je bila una za Goriško — „ad calendae graecas“.

Francosko. — Kulturni boj cvetè na Francoskem čedalje bolj. Tako je župan v mestu Lillu oklical prepoved, v kateri strogo zabranjuje, da duhovnik ne sme svečano bolnikov obhajati iti, — v Montaubaru pa se je moralo siloma zapreti semenišče bogoslovcev. V takih ukazih postopata Gambetta in Ferry popolnem složna, katera se drugače vendar nekako pisano gledata. Gledé na take okolnosti bode obnašanje pruske vlade do katoličanov v Alzaciji prebudilo veliko pozornost v viših francoskih krogih; pruska vlada je namreč ukazala, da se v prihodnje na srednjih šolah namestijo samo učitelji katoliški za filozofijo, povestnico, jezikoslovje in zemljepis.

Iz Maribora 28. sept. (Telegram „Novicam“.) Rodoljub dr. Karol Ipavic danes dopoldne umrl.